

**Насоки относно метода за определяне на размера на глобите, налагани
съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от
Договора за Европейска общност за въглища и стомана**

(98/С 9/03)

(Текст от значение за ЕИП)

Установените по-долу принципи следва да гарантират прозрачност и безпристрастност на решенията на Комисията пред предприятията и Съда на Европейските общности при осъществяване на правомощията, с които е овластена Комисията за определяне глоби в рамките на 10% от общия оборот. Това правомощие трябва, въпреки това да се осъществява при провеждане на последователна политика и на недискриминация, което съответства на преследваните цели за наказване на нарушенията на правилата на конкуренцията.

Новият метод за определяне на размера на глобата се придържа към правилата, според които се започва с промяна на основната сума, която се увеличава след вземане предвид на утежняващите обстоятелства или се намалява след вземане предвид на смекчаващите обстоятелства.

1. Основна сума

Основната сума ще бъде определена в съответствие с тежестта и продължителността на нарушението, които са единствения критерий, посочен в член 15, параграф 2 от Регламент № 17.

А. Тежест

При оценяване на тежестта на нарушението, следва да бъде взет предвид неговия характер, неговото действително отражение върху пазара, където това може да бъде определено, а също така да бъде взет предвид и размера на съответния географски пазар.

Така нарушенията ще следва да бъдат класифицирани в една от следните три категории: незначителни нарушения, сериозни нарушения и много сериозни нарушения.

- незначителни нарушения:

Това могат да бъдат търговски ограничения, обикновено имащи вертикален характер, но с ограничено влияние върху пазара, засягащи единствено значителна, но сравнително ограничена част от пазара на Общността.

Вероятен размер на глобите: от ECU 1000 до ECU 1 милион.

- сериозни нарушения

Те са хоризонтални или вертикални ограничения, като тези, посочени по-горе, със значително влияние върху пазара и с последици в обширни области от общия пазар. Те може да са злоупотреба с господстващо положение (откази от доставка, дискриминация, изключване, намаления, правени за лоялност от страна на господстващи фирми с цел изтласкване на конкурентите извън пазара и т.н.)

Вероятен размер на глобите: от ECU 1 милион до ECU 20 милиона.

- много сериозни нарушения.

Това са по принцип хоризонтални ограничения, като ценови картели и квоти за разделяне на пазара или други практики, които излагат на опасност правилното функциониране на единния пазар, като разделят националните пазари и ясна злоупотреба с господстващо положение от страна на предприятия, притежаващи фактически монопол (виж Решения 91/297/ЕИО и 91/298/ЕИО, 91/299/ЕИО и 91/300/ЕИО, и 91/301/ЕИО¹ - Soda Ash, 94/815/ЕО² - Cement, 94/601/ЕО³ - Cartonboard, 92/163/ЕО⁴-Tetra Pak и 94/215/ЕССC⁵ - Steel beams).

Вероятен размер на глобите: над ECU 20 милиона.

В рамките на всяка от тези категории, и по-специално що се отнася до сериозните и много сериозните нарушения, предложената скала на глоби дава възможност за прилагане на диференциран подход по отношение на предприятията в зависимост от характера на извършеното нарушение.

Също така, е необходимо да бъде взет предвид ефективния икономически капацитет на нарушителите за нанасяне на значителни вреди на други оператори, и по-специално потребители и да се определи глоба в размер, който гарантира, че тя има сериозен възпиращ ефект.

Общо казано, следва да бъде взет предвид факта, че големите предприятия обикновено притежават юридически и икономически познания и имат инфраструктури, които им дават възможност по-лесно да установят, че тяхното поведение представлява нарушение и са наясно с последиците, произтичащи от него съгласно законодателството в областта на конкуренцията.

Когато едно нарушение включва няколко предприятия (от същия вид съгласувани картели), в някои случаи може да е необходимо да се приложат надбавки към определените суми в рамките на всяка една от трите категории с

⁽¹⁾ ОВ L 152, 15.6.1991 г., стр. 54.

⁽²⁾ ОВ L 343, 30.12.1994 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 243, 19.9.1994 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 72, 18.3.1992 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 116, 6.5.1994 г., стр. 1.

цел да бъде взета предвид специфичната тежест на нарушението и поради това, действителното отражение на нарушението на всяко едно от предприятията върху конкуренцията, по-специално, когато е налице значителна несъразмерност по отношение на големината на предприятията, извършили същия вид нарушения.

По този начин, принципа за налагане на еднакви наказания за едно и също поведение може, ако обстоятелствата го позволяват, да доведе до налагане на различни глоби на съответните предприятия, при това без тази диференциация да произтича от аритметично пресмятане.

Б. Продължителност

Следва да бъде правена разлика между:

- нарушения с малка продължителност (по принцип по-малко от една година): не се увеличава размера,
- нарушения за средна продължителност (по принцип, от една до пет години): увеличаване на сумата до 50% в размер, определен в зависимост от тежестта на нарушението,
- нарушения за дълъг период (по принцип, повече от пет години): увеличаване до 10% годишно на сумата в размер, определен в зависимост от тежестта на нарушението.

Поради това, настоящия подход е насочен към възможно увеличаване на размера на глобата.

Общо казано, увеличаването на глобата за дългосрочни нарушения представлява значително укрепване на предишната практика от гледна точка на налагане на ефективни санкции на ограниченията, които са имали увреждащ ефект по отношение на потребителите за продължителен период от време. Освен това, този нов подход е в съответствие с очаквания ефект от Известието от 18 юли за неналагане или намаляване на глобите в случаите на съгласувана практика⁶. Рискът от заплащане на много по-голяма глоба, пропорционална на продължителността на нарушението, обезателно ще увеличи стимула за предоставяне на сведения за това нарушение или за сътрудничество с Комисията.

Основният размер ще бъде резултат от събирането на две суми, установени по следния начин:

$$x \text{ тежест} + y \text{ продължителност} = \text{основна сума}$$

2. Основната сума ще бъде увеличена, когато са налице утежняващи обстоятелства, като например:

⁽⁶⁾ ОВ С 207, 18.7.1996, стр. 4.

-продължаващо нарушаване от същия вид, извършвано от същото предприятие(я),

-отказ за сътрудничество или опити за затрудняване на Комисията при извършване на нейните разследвания,

-роля на лидера или подбудителя за извършване на нарушението,

-репресивни мерки срещу други предприятия с цел прилагане на практики, които съставляват нарушение,

-необходимост от увеличаване на наказанието с цел да се увеличи обема на печалбите, неправомерно натрупани в резултат от извършеното нарушение, когато обективно е възможно да бъде изчислена сумата,
-други.

3. Смекчаващи обстоятелства

Основната сума ще бъде намалена, когато са налице смекчаващи обстоятелства, като например:

-изключително пасивна или “следвам моя ръководител” роля при извършване на нарушението,

-неприлагане на практика на договори или практики, които водят до извършване на нарушения,

-прекратяване на нарушението веднага след намесата на Комисията (по-специално, когато тя извършва проверки),

-наличие на основателно съмнение по отношение на част от предприятието относно това дали ограничителното поведение съставлява всъщност нарушение,

-нарушения, извършени в резултат на небрежност или непреднамерено,

-ефективно сътрудничество между предприятията в процедурите извън обсега на Съобщението от 18 юли 1996 г. за неналагане или намаляване на глобите в случаите на съгласувана практика,

-други

4. Прилагането на Известие от 18 юли 1996 г. за неприлагане или намаляване на глобите⁷.

(⁷) Виж бележка под линия 6.

5. Общи бележки

а) Става ясно, че окончателният размер, изчислен съгласно този метод (основна сума, увеличена или намалена процентна основа) не може в никой случай да надвишава 10% от световния оборот на предприятията, както е установено в член 15, параграф 2 от Регламент № 17. В случай на договори, които са незаконни съгласно Договора за Европейската общност за въглища и стомана, ограничението, съдържащо се в член 65, параграф 5 е два пъти оборота на съответните продукти, увеличен в определени случаи до максимум 10% от оборота на предприятията за продукти за Европейската общност за въглища и стомана.

Счетоводната година, на база на която се определя световния оборот трябва, доколкото това е възможно да бъде тази, предхождаща годината, в която е взето решението или, ако не са налице цифри за тази година, непосредствено предхождащата я година.

б) В зависимост от обстоятелствата, следва да бъдат взети предвид, след като бъдат извършени горните изчисления, определени обективни фактори, като особената икономическа обстановка, икономическата или финансова полза за нарушителите (виж Двадесет и втория доклад по политиката за конкуренцията, точка 139), специфичните характеристики на съответните предприятия и тяхната действителна възможност да платят в специфичната социална обстановка, като глобите следва да бъдат приспособени съответно.

в) В случаи, включващи асоциации от предприятия, решенията следва доколкото това е възможно да бъдат отправени и глоби следва да бъдат наложени на индивидуални предприятия, принадлежащи на асоциации. В случай, че това е невъзможно (например когато са налице няколко хиляди присъединени предприятия), и с изключение на случаи, попадащи в обхвата на Договора за Европейската общност за въглища и стомана, следва да бъде наложена една обща глоба на асоциацията, изчислена в съответствие с принципите, посочени по-горе, но еквивалентна на общата сума от индивидуални глоби, които биха могли да бъдат наложени на всеки от членовете на асоциацията.

г) Комисията си запазва също така правото в определени случаи да наложи "символична" глоба от ECU 1000, която не изисква извършване на изчисление, основаваща се на продължителността на нарушението или на наличните утежняващи или смекчаващи обстоятелства. Основанието за налагане на такава глоба следва да се съдържа в текста на решението.